

נראה כי הציבור והעיתונות הבינו זאת היטב. כי דבריהם הגלויים של אבנרי ותמיר בטלוויזיה וברדיו נתקבלו בהסכמה רחבה. בעוד הפוזה של שובל והאוזנר נשארה ללא כיסוי.

באותו לילה, לא הודיע המערך לסיי עות הקטנות שהוא קובר את הרעיון. הדובר המוסמך רק הודיע, אחרי החלטת גולדה, ש"איני נטייה אצלנו להסכים לזה". המהלכים הבאים היו גלויים. ב-03.00 בבוקר הוזעק ח"כ אגוזי מנחם פרוש ממי שטחו לשם פרש מכיוון שקולות סיעתו לא היו חשובים בהצבעה על התקציב. בהגיעו למישכן הכנסת, חתף אותו פינחס ספיר. גרר אותו לחדר נסתר מאחורי המיון, הפציר בו במשך שעה שלמה להפקיר את שאר הסיעות הקטנות ולהצטרף בעד בקצ'לסקי. פרוש ענה שסיעתו טרם החליטה — והדגיש שוב את חומרת הקנוניה של עופר-בדר.

כאשר התפוצצה הישיבה ב-04.00, היה הכתב חי מאד-מאד.

כה נוסף ריו

זלם בינתיים סבל הכלב מכה מכיוון אחר. כימעט באותו זמן שבו נולד ב' מיזנון הרעיון שתואר אחר-כך כ"עיסקה", ישבו טובי המאמיטיקאים בקומה החמישית, הסבירו לאנשי הסיעות הקטנות את מימצאיהם המדעיים בעניין בדר-עופר (ראה הנדון). הם החליטו לפנות אל גולדה ואל ראשי המערך וגח"ל, לנסות לשכנעם ברגע האחרון שהקנוניה הורסת את יסודות הבחירות השונות והיחסיות. מצויידיים בחוות-ידעת זו, ניגשו למחרת היום נציגי שמונה הסיעות הקטנות אל יו"ר הכנסת, ישראל ישעיהו, ביקשו דחייה של הקריאה השניה והשלישית, כדי לאפשר למדענים להסביר את מימצאיהם לראשי המפלגות הגדולות.

הודיע ישעיהו: הוא נוטה ל"דחייה כזאת, אלא אם כן יושבעו שהיא יבואה לחכך בכיצוע החוק, אם יתקבל. דבר כזה לא היה כלל אפשרי, מכיוון שחוק בדר-עופר נובע רק מחשוב תוצאות הכחוי, וזאת ואינו משפיע על שום הדין הקודם לבחירות.

אולם כעבור יום מסר ישעיהו לנציגי הסיעות החלטה מדהימה: הוא מסרב לדחות את ההצבעה. מפני שהדחייה יכולה להתפרש כחלק מ"עיסקה". היה ברור שהוא פועל על פי פקודת סיעת המערך — ומתוך פחד מפני זעמה של גולדה. כך היה הכל מוכן להתמודדות המכריעת. המדענים נפגשו עם גולדה וראשי גח"ל, ניסו לשווא להשפיע. הסיעות הקטנות פנו שוב אל היו"ר בדרישת דחייה, הפנו בקשה דומה ליו"ר ועדת חוקה-חוק ומיפוט. איש המפד"ל יוסף גולדשמידט, העומד תחת לחץ הרוב של ועדת המורי, כב מאנשי המערך וגח"ל. אותו רוב כבר סירב בעבר לשמוע את המדענים. עד הרגע האחרון, עוד היו קיימות בכנסת תיקנות קלושות שהגירה תידחה — ולוא רק כדי שלא להעכיר את האווירה. שבוע לפני המועד נקבע לבחירת הנשיא. אולם הכלב השוטף התמונה נ"י עזר את שניו כסיעות הקטנות, ומפני נטף-החריב.

קצ'לסקי, להביא במקרה הטוב ביותר לבחירתו ברוב זעום ובנסיונות משפילות. והכל, כפי שאמרה היא עצמה, כדי ש"אורי אבנרי ושמואל תמיר לא יכתבו את בחירת הנשיא!"

במסדרונות נמצאו, כמוכן, הסברים פשוטים וצינניים יותר. "גולדה מתנקמת באבנרי בגלל הנאום שנשא אחרי-הצהר ריים!" אמרו אחדים, שזכרו את הזעזוע שעורר הנאום (ראה עמודים 38-39). "שפירא מתנקם בתמיר בגלל הדברים החריפים שאמר עליו תמיר אתמול!" הוסיפו אחרים.

הכל הפכיתו בנקודה אחת: "הזקנה יודעת לשנוא, וכשהיא שונאת, שום דבר אינו עוזר. אין הגיון. אין שכל ישר."

סכיד התקפל כאולד

ה"כים המבודחים של הסיעות הגדולות, שהתכוננו בעניין כולו כמו במחזה המתרחש לנגד עיניהם, עקבו בעיקר אחרי פינחס ספיר. והיה מה לראות, אם חשב מישוהו, שספיר הוא השדית במדינה מאחורי הקלעים, "האיש החזק" שעל פיו יושק דבר, יכוד היה להיווכח בנקודה אחרת. בן-היודים שה גולדה, גם ספיר הוא יוד.

הכל היו בטוחים שספיר רצה בהגשמת הרעיון — קצ'לסקי במקום הכלב. הגיונו של הפוליטיקאי הממולח אמר לו שזה חשוב, בנסיבות שנוצרו, כי כישלון קצ'לסקי יהווה אסון ליוקרת המערך וגולל דה עצמה, ואפילו בחירתו ברוב עלוב יפגע קשה ביוקרת הגוש, אחרי הרוב העגום שהשיג קצ'לסקי נגד יצחק גבון. אולם כששמרה הזקנה "רא" התקפל ספיר הגדול כמו אולד אחרון ירדן התכופף, הכ מותירו לברוח מכל העניין, פן יבוא עליהם הים זעמה של הזקנה.

- ההכחשות שבאו למחרת היום נבעו בחלקם מפתח פשוט זה.
- אחרון ירדן הכחיש שהמערך הציע משהו. טען שהסיעות הקטנות הציעו, ואילו המערך דחה את ההצעה בשאט-נפש מוסרי. זה היה, כמוכן, שקר.
- משה ברעם הצהיר, לעומת זאת, חגיגות, שהסיעות הקטנות לא הציעו שום הצעה, וממלא המערך לא דן בעניין.
- פינחס ספיר אמר שלא טיפול בעניין, ולכל אינו מוסמך לטפל בזה. הוא תקף בחריפות את העיתונות, שהעלילה עליו את העלילה.
- זלמן שובה, איש ע"מ, פירסם

רעיון הועלה בשיחת ידליון-תמיר. בערב עבר יצחק גולן, איש ל"ע, ליד שולחן בו ישב פנחס ספיר עם כמה מ' מקורביו. אחד מהם — לא ברור מי — השמיע כאילו בהלצה את השאלה אם הר סיעות הקטנות ישנו את עמדתן לגבי קצ'לסקי, עם הצעת עופר-בדר תידחה. גולן נתן תשובה בלתי-מחייבת. אותה שעה כבר היה הבית מלא מפה אר פה בשמועות על הגשמת רעיון זה.

כעבור שעה קלה נתקל פנחס ספיר ב' אורי אבנרי במליאת הכנסת. התווכח עימו על כתבה שפורסמה על קשריו עם איל' הכססים הולנדר, בגליון האחרון של השוים הזה. אותה שעה נאם יוחנן בדר את אחד מעשרות נאומיו באותו לילה, שאיש לא הקשיב להם, וכך המשיכו ספיר ואבנרי להחליף דברים. ממילא התגלגלה השיחה לפרכת קצ'לסקי ועופר-בדר. אבנרי אמר את דעתו, ספיר שאל שאלות. לא סוכס על "עיסקה".

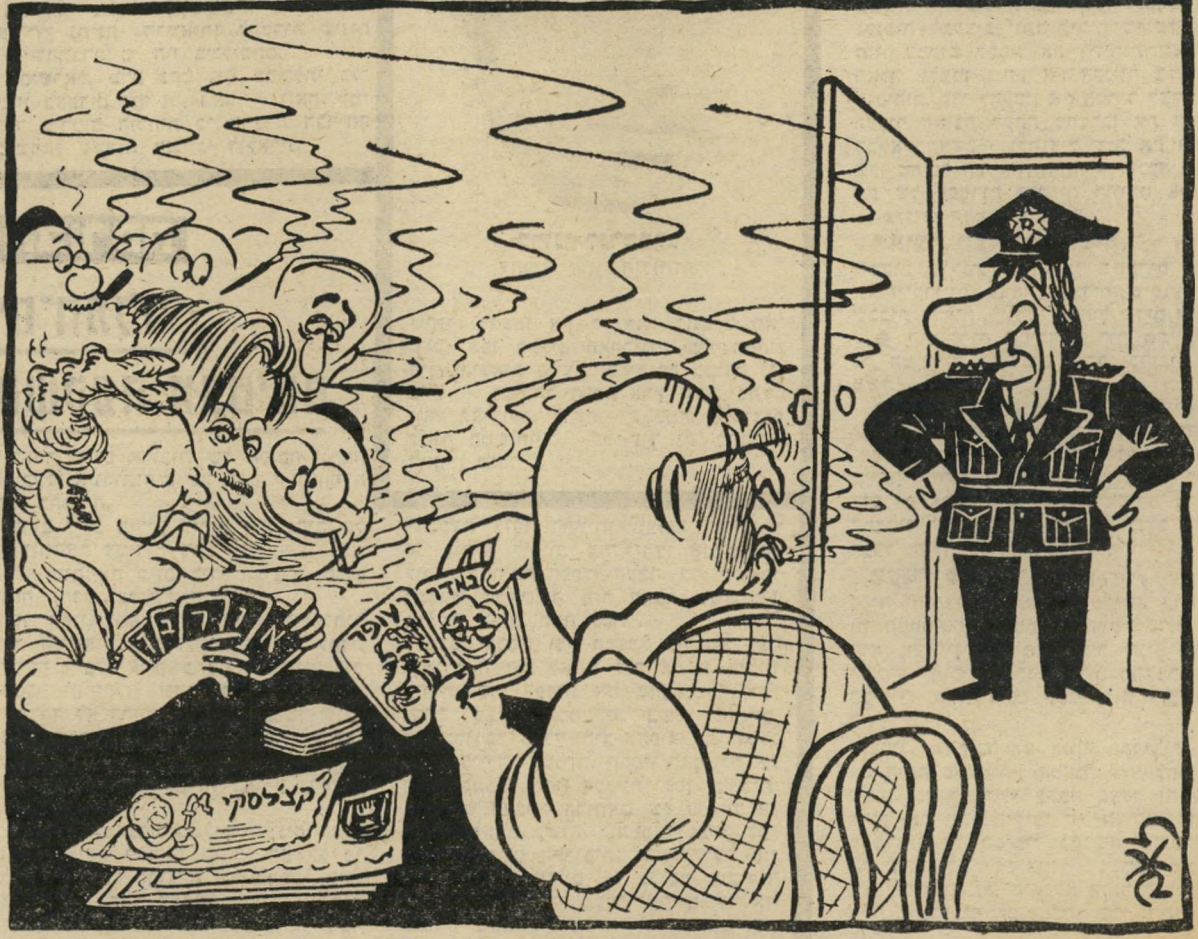
בינתיים התייעצו כל הנוגעים בדבר זה עם זה ולפני עם אדי מוני. כפי שזה קורה בפרהאמנט, התנכשה בהדרגה דיעה כללית, שהפכה חיש מהר לדיעה מוסכמת: מת: יש לקבור את הכלב.

בשעה 02.00, אחרי שכמעט כל חברי הכנסת כבר היו בטוחים שהעניין נגמר (והעיתונאים הלכו הביתה, בהיותם בטור) שהכל סוכס — דבר שמצא את ביטויו למחרת-הבוקר בכותרות ראשיות), נותר עוד עניין קטן: היה צורך להשיג את הסכמתה של גולדה מאיר.

גולדה אומרת "ניאם!"

ישיבה נמשכה כל אותו לילה. בגלל תרגיל ריק-מתוכן של יוחנן בדר. כדי להתנסק במישוהו שפגע, כביכול, בכבודו, ואולי כדי לחזור לימי-הזוהר שלו מלפני תריסר שנים, החליט לנצל את כל האפשרויות כדי למשוך את הישיר בה. שהיתה מוקדשת לאישור התקציב. במשך שעות עמד בדר על הדוכן, נאם ונאם, כשאינו מושב, והח"כים מסתודדים במסדרונות, מתלוצצים ומ' חכים לצילצול, שיקרא להם לאולם להצביע. בגלל חשיבות ההצבעה על התקציב, לא יכול היה איש מהם ללכת הביתה. בקומה השניה ישבה גולדה, וחיכתה לי הצבעה. ידליון, ספיר ושפירא ישבו עימה, כדי לסכם את פרשת עופר-בדר וקצ'לסקי. ואז באה האפתעה: גולדה אמר רה "ניאם!"

היא היתה מוכנה לסכך את בחירת

"העיסקה" בעיני זאב ("הארץ")